

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi EKP büroo, direktsiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekanaja

Nr. 4 (259)

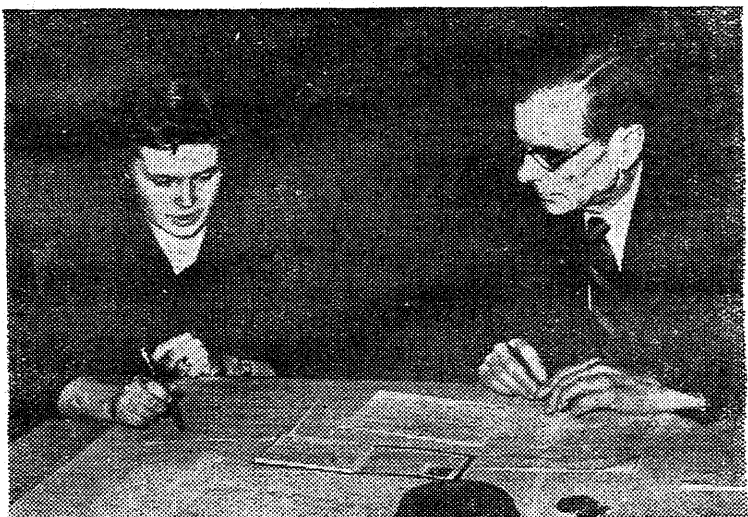
Reedel, 13. veebruaril 1959

XI aastakäik

Partei- ja nõukogude organisatsioonid peavad tagama kõigi nende abinõude kõrvalekaldumatu elluviimise, mis on seotud keskkooli ja kõrgema kooli ümberkorraldamisega, saavutama, et nõukogude kool, tihedalt seostades õpetegevust tootliku tööga, kommunistliku ülesehitustöö praktikaga, valmistaks ette igakülgsest haritud teadlikke kodanikke, keskmise ja kõrgema kvalifikatsiooniga spetsialiste.

(Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXI kongressi resolutsioonist)

EKSAMISESSIOONILT

Esimene I kursuse üliõpilane, kes sooritas 1958/59. õppeaasta talvisel eksamisesseioonil prof. Altma juures füüsika eksami — Liia Kotov (AE-13).

Tema eksamihinne oli «väga hea».

Võinuks olla paremini

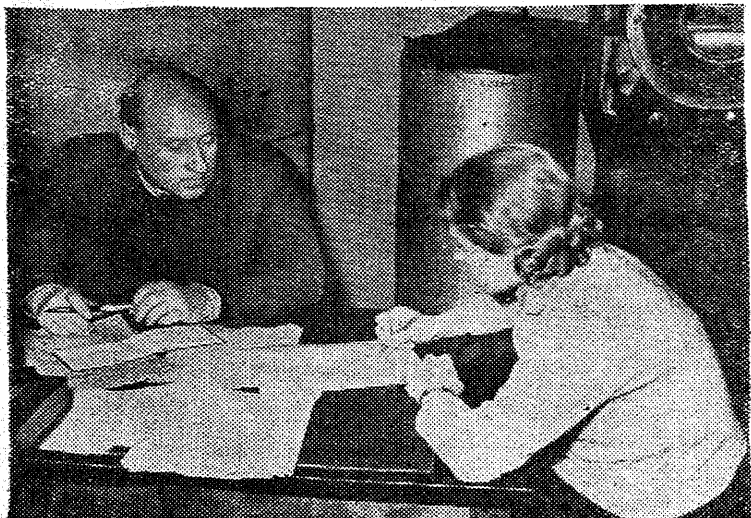
Kolmanda kursuse insener-ökonomistid on läbinud pool distantsi sellest mäkketõusust, mis viib meid inseneridiplomi poole. Nagu igaüks teab, pole see tee sugugi kerge. Senise teekonna raskeimaks lõiguks oli kindlasti viimane semester koos eksamisesseiooniga. Viimasel sessioonil andis insener teatavalt üle majandusmehele. Nimelt meile loetavate distsipliinide nimistu on kaunis kirju ja alates järgmisest semestrist pühendume peaaegu ajalikult majandusteaduslike distsipliinide tundumaõppimisele. Kuidas siis möödus meie rühmas viimane eksamisesseioon? Peab konstaterima, et oleks võinud minna paremini. Kui veidike statistikat teha, ja seda tuleb meil ökonomistidel alati teha, siis eksamihinnete keskmiseks kujunes meil mõni sajandik üle 4. Esimesel pilgul paistab, et pole vigagi. Võiks nagu rahule jääda. Kuid selle matemaatilise keskmise varju jääb nii mõnigi puudujääk.

Paremini õnnestusid eksamid soojustehnikast ja metallide tehnoloogiast, kus insener Konastol ning dots. Volmeril ja van.-õp. Randmeril tuli välja panna kokku kolm rahuldavat. Täielikuks ebaõnnestumiseks tuleb lugeda eksamit NLKP ajaloo, milles esines tervet 5 mitterahuldavat. Seda võib põhjendada ainult mitteküllaldase järjekindlusega ja vähese kirjanduse läbitöötamisega aine omandamisel.

Kogu eksamisesseioonil andsid põhjalikke vastuseid ja said ainult häid ning väga häid hindeid üliõpilased: Soosalu, E., Ranniku, R., Tennoaar, M., Popp, V., Ermus, M., Tomson, A. jt.

Pingutav eksamisesseioon on meie õpperühmal seljataga, millele järgneb 2-nädalane praktika, et siis peale puhkust uuesti startida ja saavutada tulemusi, mille kohta võiks öelda: pole viga, läheb paremini kui varem.

K. RUS,
õpperühma MI-51 rühmavanem

Keemia-mäeteaduskonna IV kursuse üliõpilane Eda Luus eksamil dotsent Bogdanovi juures

Miks ebaõnnestus eksam

Möödas on käesoleva õppeaasta esimene semester, vanematel kursustel eksamisesseioon ja ka nooremate kursuste üliõpilastel enamus eksameid.

Semester oli küllalt pingeline sest järjekordselt tuli võtta läbi õppeprogrammid lühendatult. Kui teoreetilises osas olid peamiselt hädas õppejõud, mida kärpida esitatavast materjalist, siis praktiliste ja laboratoorsete tööde sooritamisel said vaeva näha üliõpilased, et jõuda kõige eksamisesseiooni alguseks valmis.

See kõik ja eriti viimane löik sissejuhatavast osast, avaldas mõju õpperühma O-55 esimese eksami: «Ajalooline ja NSVL geoloogia ning hüdrogeoloogia» tulemustele. Kuigi neid distsipliine loeti viiendal semestril, kujutas eksam tegelikult aruannet kõigist instituudis omandatud geoloogilistest teadmistest. Ja mis ilmsel, 20 eksamil ilmunud üliõpilastest ei olnud 7 võimelised eksamit sooritama. Eksami sooritanud üliõpilaste keskmiseks hindeks oli napilt 3,5.

Mis põhjustas sellist madalat taset õpperühmas? Kõigepealt, seoses uudismaadel viibimisega likvideerisid mitmed rühma üliõpilased oma akadeemilisi võlgnevusi alles novembri algul. See põhjustas aga omakorda jooksva töö laokile jätmist.

Teiseks, enamus üliõpilasi piirdus semestri vältel ainult loengute konspekterimisega ja seda ka mitte alati.

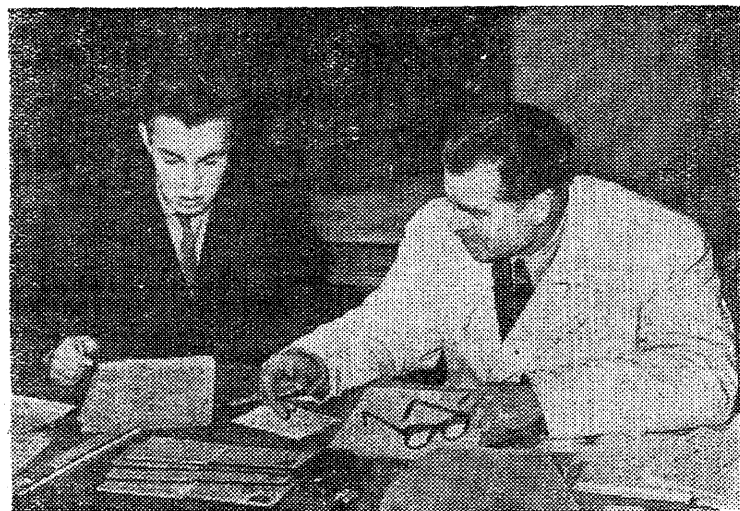
Kolmandaks, koduste tööde esitamise ja arvestused jäeti semestri viimastele päevadele, isegi kui seda oli võimalik teha semestri jooksul. Selle tulemusena lõpetas semestri jooksva töö st. andis kõik arvestused ainult 35% üliõpilastest, osa üliõpilasi sooritasid arvestusi aga veel 27. jaanuaril, kuna 28. jaanuaril oli juba eelpool nimetatud eksam.

Täiesti loomulik — kui ei tehtud tööd semestri vältel ja eksamiks ettevalmistamiseks jäi ainult pool päeva, siis oli ka läbikukkumine paratamatu.

Mis selgus veel eksamil? Isegi kolmandal kursusel esineb veel mehaanilist aine õppimist. Sel põhjusel teadsid küll mitmed üliõpilased mõne ala geoloogilist läbilõiget, kuigi ei olnud võimelised seda siduma kogu sektsioonilise struktuurühiku arenguga. Tõenäoliselt varasema «tuupimise» arvele tuleb panna ka seda, et mitmed rühma üliõpilased oma vastustes eksisid elementaarsete matemaatika, keemia, füüsika ja geograafia tõdede vastu, mis omal ajal olid ka tõenäoliselt omandatud eksami-eelsetel päevadel.

Kuna aga õpperühmal O-55 on ees veel neli eksamisesseiooni ja analoogilisi vigu esineb ka teistes õpperühmades, siis jääb soovida, et tulevikus nendest komistuskividest hoidutaks.

K. ORGO,
geoloogiateaduste kandidaat

Väga hea vastuse andis elektrotehnika põhjaluste eksamil dotsent Plakile õpperühma EA-54 rühmavanem Tiit Grünbaum

Esimene tuleproov

Kahtlematult pani talvise eksamisesseiooni algus kõige rohkem põksuma I kursuse üliõpilaste südamed. Oldi ju keskkoolis seni harjutud toime tulema nii, et eelmise tunni materjal õpiti järgmiseks tunniks selgeks, vastati ära ja siis võis see unustuse hõlma vajuda. Nüüd oli aga kõik teisiti — käi loengutel ja kuula, materjali omandamine on su oma asi. Aga nüüd, eksamisesseioonil, tuleb aru anda kogu semestri tööst.

Nagu iga uudisega tutvumine, algas ka sissejuhatuse eksamisesseiooni «luurekäiguga». Kellel oli tuttavaid vanemate üliõpilaste seas, püüdis välja uurida, milline on selle õppejõu lennuk-lisaküsimuste arsenal, kelle juures tal tuleb vastata ja kas ta «pinnih» kõvasti. Nõuandeid jagati rohkesti, ei puudunud isegi humoristlikku laadi vihjed eksamipäeval kantava lipsu värvi, selle sõlme suuruse jne. kohta.

Sellises ärevas õhkkonnas läks eksamitulle ka õpperühm

AA-19. Nädalapäeva pikkune ettevalmistusperiood füüsika kui põhiaine eksami eel andis tunduva kindluse isegi neile, kes semestri vältel piirdusid ainult loengute konspekterimisega. Jõuti ju selle aja jooksul materjaliga küllaltki põhjalikult tutvuda. Ja kellel oligi eksamiruumi ukse taga närv «mustaks» läinud rahunes sisenedes kohe nähes eksamineerija-professor Altma tasakaalukat kuju ja kuuldes ta rahulikku, loengutest tuttavat häält. Ning tulemused! Juba kolm esimest — U. Tamm, A. Laansoo ja J. Past vastasid hindele «väga hea». Esimeselt eksamilt lahkusid maksimaalse hindega rühma tuntumad spordimehed: E. Maasik ja M. Orgusaar, J. Unt, J. Oll jt.

Ja huvitav — esimene «tuleproov» pühkis nagu käega eksamiperioodi eelse ärevuse, järgnevad eksamid muutusid juba arkipäevasteks asjadeks.

(Järg teisel leheküljel)

Üliõpilased õpperühmast K-71 ootavad oma aega

H. Araku foto

Esimene tuleproov

(Algus esimesel tehniküljel)

Kõigile eeskujuks on rühmanvanem Heino Trelen. Kuigi ta tuli instituuti tootvalt töölt ja tal on mõnes aines rohkem raskusi kui äsja koolingist tulnuna, on siiski ta kõik eksamid sooritanud hästi. Toakaaslased teavad, et iga edukalt sooritatud eksamil eelneb visa töö. Ka rühmanvanema kohustusi täidab sm. Trelen kohustundlikult. Ta on võitnud kaasüliõpilaste lugupidamist.

Ehameeldiva üllatuse valmistas ainult ainus rühma peal ringi rändav keemia programm, mis oli poole ulatuslikum kui loengutes läbivõetud material. Olenevalt sellest, millal ta kellegi käte jõudis, suudeti eksami valmistada kas programmi või ainult loengute materjali põhjal. See mõjutas ka keemiaeksami tulemusi, ja loomulikult mitte positiivselt suunas. Rühma parimad Ants Laansoo ja Uljas Tamm, kelle matriklites olid seni ainult väga head hinded (ka arvestused), ei loobunud sellelgi, kõigile raskeimana tunduval eksamil heast traditsioonist — vastata ainult maksimaalsele hindele.

Eksamisessioon hakkab lähema lõpule. Rühma bilanss on viimase eksami eel selline, et 30-st üliõpilasest neljal on jäänud eksamil teadmistest vajaka. Sellegipärast on rühma meeleolu optimistlik, küllap ka võlgad tulevad võlgadega toime.

A. MALVIK
A. JÄRVALT

Eksaminalja

Kujutava geomeetria eksam MI-11. Käib kiibe heitlus üliõpilase eksamitöö kohal, nagu malelaual.

Valged: Rünga Ott, mustad: Voolmaa, Anne.

Pärast valge sirkli tagajärjel rünnakuid musta hästi kindlustatud positsiooni vastu märg lihtsustub. Ajaühendas teeb valge veel rea lihtsaid manööverdavaid käike:

Valge: «Kes oli Monge?»

Must: «Prantslane».

Valge: «Ja veel?»

Must: «Geomeeter».

Valge: «Müllal ta umbes elas?»

Must mõtleb, aga ei mõtle midagi välja.

Valge: «Kas enne või pärast Kristust?»

(Valge ideoloogiline viga, mille must kohe ära kasutab.)

Must: «Ma ei tea, müllal elas Kristus».

Valge alistus.

O. RÜNK

Mis toimub õppevaheajal

Talvisel õppevaheajal korraldab TPI AU komitee üliõpilastele ekskursiooni Moskvasse. Ekskursioonist võtab osa 25 üliõpilast — õppe- ja ühiskondliku töö eesrindlast. Moskvass viibimise ajal — viie päeva jooksul — on kavas tutvuda Moskva Riikliku Ülikooliga, korraldada ekskursioonid Kremli, Tretjakovi galeriisse, Moskva Autotehasesse; tutvuda Moskva elamuehitusega, külastada Moskva instituute jne. Moskva ekskursiooni korraldamiseks eraldab TPI Ametiühingukomitee 7,5 tuh. rbl., millest tasutakse sõidukulud ja ekskursiooniline teenindamine.

Grupp üliõpilasi, nagu H. Saarse (AA-39), E. Raik (AA-59), S. Nasarova (ML-35), J. Kukrino-va (ML-35), T. Utgof (E-35), T. Smirnova (KS-105) ja teised sõidavad «Kalvi» puhkekodusse, kus 12 päeva jooksul on võimalik hästi puhata.

TPI Isetegevuskubi korraldab talvisel vaheajal kaks puhkeõhtut — 15. ja 21. veebruaril, toimub semestri lõpupidu uudsete üritustega.

H. STRÖM,

TPI AU Komitee aseesimees

Meeskoor laulis masinaehitustehases

Kuigi käimas on eksamisessi-oon ja aega jääb vahel õige nappiks, leiavad laulumehed siiski aega esineda ka tehasesrahvale. On ju masinaehitustehases meie masinaehitajate praktika ja töökohaks. Pakkuda küllakasti laulu- ja hiljem ekskursioonil tut-

vuda tehasega on heaks puhkuseks vaimses töös. See oli 3. veebruaril kui 60 laulumeest astusid tehase mudel-tubehis improviseeritud lavale. Laulda sellises kontserisaalis, see on juba omaette elamus. Kö-lasid Novikovi «On võimas meie

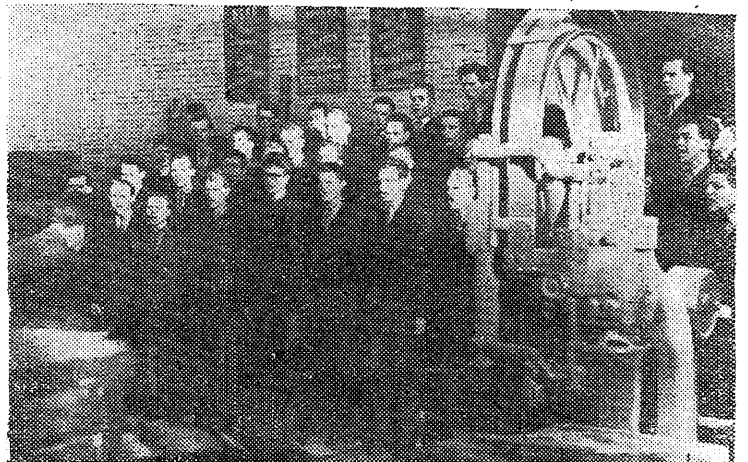
kodumaa», Kapi «Eesti muld ja eesti süda» jne. Vastuvõtt oli soe. Tõeliseks üllatuseks oli koorile kingitusena saadud nahkalbom. Järgnenud ekskursioonil tutvuti lähemalt tehasega ja tootmisprotsessidega. Erilist huvi

äratas meestes elektriahjudes toimuv malmi sulatamine ja sel-lele järgnev valu. Muljeid oli palju, ja need olid head. Kogu koori sooviks oli, et järgmine selline esinemine toi-muks juba õige pea.

O. TÄRNO

Töötajad jälgivad kontserti

Laulud kõlavad tsehhis

H. Araku fotod

KÕIGE TÄHTSAM ON VESI

Seoses iseteenindamisega TPI ühiselamuis võib juba mõningaid kokkuvõtteid teha. Rahvakohtu ühiselamu üliõpilased on käesoleva ajani suurepäraselt hakkanud saanud kohustuste täitmise-ga, mis on seotud iseteeninda-mise korraga. Igapäevase korra-pidaja kohustuseks on kindlus-tada koridori ja köögi korras-olek, kütte toomine kööki ja muud lisatööd. Tubade kütmise ja korrashoid on toakorrapida-jate ülesandeks.

Ühiselamu korda on pidevalt kontrollitud ja üliõpilaste kaebusteks on aastaid olnud veevar-rustus ja ebarahuldav köök, mis kuidagi ei sobi käesoleva aja-järgu ühiselamule. Veevarustuse korrapärasust on viimastel päe-vadel eriti tunda. 22.—25. jaan. oli vett ainult mõnel kellaajal. Ei saa teha süüa, pesemiseks peab tooma väljast lund. Klo-sett on ebasanitaarses olukor-ras.

Tubade korrasolekut on kont-rollitud pidevalt ja enamkorra-tumaiks on olnud toad 5, 12, 13.

Iseteenindamise tagajärjel on järsult vähenenud kütte kulu tubade kütmiseks. Mõningas toas temperatuur on 13—17°C, mis ei vasta küll sanitaarsele tingi-mustele, kuid mõjub «sportliku karastamisena», nagu vastava toa elanikud mainivad.

Ühiselamus on korrarikkumisi esinenud üksikul juhtumel. Näiteks 5-nda toa üliõpilased A. Aabloo ja A. Laidroo otsustasid igavat eksamisessiooni lõbustada väikese joominguga, mis tegi neil häälepaelad lahti ja ka ümbruskonna elanikud said teada, et tudengitel on vahest ka lõbusaid päevi.

Rahvakohtu ühiselamus elune-vate üliõpilaste mureks on joo-nestuslaudade puudus, mis häiri-b õigeaegselt projektide valmi-mist. Ka poleks paha kui ise-teenindamisega säästetud sum-made eest saaks vaatamiseks kõlbmatu vana televisori ase-mel uue. Ja kõige tähtsam oleks vesi...

L. LAVAS

Tallinn-Moskva-Berliin

3. Päiste

(Algus «Tallinna Poliitnik» nr. 1)

Peale selle on veel Maa Palat, milline omab tähtsat kohta Saksa DV valitsuses. Maa Palati saadikud valitakse ringkonna koos-olekutel 4 aastaks.

Maa Palat võtab osa seaduste ettevalmistamisest ja presidendi valimisest.

Saksa DV eesotsas seisab presi-dent, kes valitakse kahe palati ühisel istungil 4-aastase tähtaja-ga. Käesoleval ajal on Saksa DV presidendiks Wilhelm Pieck, kes 1957. aasta oktoobris valiti juba kolmandat korda presidendi ko-hale.

Täielik võim Saksa DV kuulub vabariigi valitsusele eesotsas pea-ministriga. Käesoleval ajal on Saksa DV peaministriks Otto Grotewohl.

Saks DV on mitmesuguseid poliitilisi parteisid.

Tähtsamaks poliitiliseks par-teiks Saksa DV-s on Saksamaa Sotsialistlik Ühtsuspartei (SSÜP), milline loodi 1946. aasta aprillis kommunistliku ja sotsiaal-demo-kraatliku partei ühendamisel Saksa DV territooriumil. SSÜP esimeseks sekretäriks on Valter Ulbricht.

Peale SSÜP on Saks DV-s veel järgmised poliitilised parteid: Kristlik-Demokraatlik Liit (KDL), Liberaalne Demokraatlik Partei (LDP), Saksamaa Demokraatlik Talupoegade Partei (SDTP), Sak-

samaa Rahvuslik-Demokraatlik Partei (SRDP).

Peal selle on veel rida massilisi ühiskondlikke organisatsioone nagu, Saksa Vabade Ametiühin-gute Ühendus, milline kuulub Ulemaailmsesse Ametiühingute Föderatsiooni, Saksa Vaba Noor-soo Liit, Saksa Demokraatlik Naiste Liit, millesse kuulub ligi 1 miljon liiget, Saksa-Nõukogude Sõprusühing, millesse kuulub üle 3,5 miljoni liikme.

Kõik poliitilised parteid ja massiorganisatsioonid moodustavad ühtse antifasistliku demo-kraatliku bloki — rahvusliku demokraatliku Saksamaa frontid.

Saksa DV rahvas ehitab SSÜP juhtimisel rahurastavat ühis-konda ja kuulub ühtsesse sotsia-listlike maade rahvaste laagrisse.

Saksa DV-s on ratsionaliseeri-tud: suurtööstus, naudtee- ja me-retransport, suurettevõtted, side-vahendid, pangad, väliskaubandus, suurem osa hulgi ja jaemüü-gist — kõik need kuuluvad sak-sa töörahva käsutusse.

Saksa DV rahvamajandus ter-vikuna kujutab enesest veel kir-jut, mitmepalgelist süsteemi.

Saksa DV seadusandluse alusel on riikliku omandi kõrval luba-tud kooperatiivomand ja mõnel määral ka kapitalistlik omand.

Saksa DV kuulub kõrgealtare-nenud. industriaalmaade hulka,

omades ka hea produktiivsusega te tänapäeva hoonetega. Suur-põllumajanduse.

Saksa DV rahvamajanduse tu-lutoovamaks haruks on tööstus, enamasti masinaehitus.

Viisaastakute jooksul on suu-rem osa vanu tööstusettevõtteid raske masinaehituse alal rekonst-rueritud ja laiendatud.

On juurutatud tootmisse rida uusi suuri tööpinke, seppresse, mitmesuguseid tehaste sissesea-deid, auruturbiine jt., samuti transportvahendid — autosid, traktoreid jne., on välja ehitatud uued laevaehitustehased Visma-ris, Rostokis jm.

Suuri edusamme on teinud metallurgiatööstus (Metallurgia Kombinaat Frankfurti lähedal, tehased Rizas, Brandenburgis) ja keemiatööstus.

Leinawerki tehased Merze-burghi rajoonis kuuluvad maa-ilma suurimate keemiaettevõtete hulka. Kuulsust on toonud Saksa DV kogu maailmas Zeizi optika tehased, mis valmistavad täppis-seadmeid. Hästi on arenenud ka poliigraafiatööstus.

Saksa DV põllumajanduses etendavad põhilist osa teravilja-kultuurid ning kõrgeproduktiiv-ne loomakasvatust. SSÜP ja Sak-sa DV valitsus võtab kasutusele tähtsad abinõud töörahva elatus-taseme tõstmiseks. Saksa DV-s on üldine kohustuslik kaheksa-klassiline haridus.

Sotsiaalsed ja kultuurised ku-lutused igal aastal elanikkonna materiaalsete vajaduste rahulda-miseks, ulatuvad üle 1/4 kõigist Saksa DV riigieelarve väljamä-nekutest.

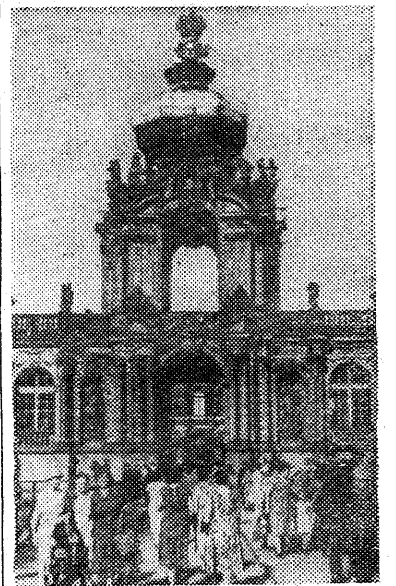
Saksa DV rahvuslikeks püha-deks on 9. mai — Võidupüha; 7. oktoober — Vabariigi aasta-päev.

Seda kõike kuulsime juba saatkonnast. See oli küllalt kasulik enne algavat reisu mööda Saksa DV-d. Ettekujutus ühest-teisest oli olemas, või nagu vahel öeldakse — esimesed hambad ju-ba suus.

Lõuna Saksamaa marmoriga vooderdatud kaunite uusehitus-tega Stalini alleel, välismaalaste-le mõeldud restoranis. Menüüs 250 grammi külma, karastavat Saksamaa õlu, puljong, praad. Kõike mahuliselt vähem kui mei-kodus, kuid rohkem kuidagi ei suudaks mähtada. Teenendami-ne korrektne, eeskujulik. Brü-nett, vägagi haprana tunduv ja egiptlannale sarnanev ettekand-ja jookseks nagu laudade vah-hel — ta iga liigutus on nii osav, meeldiv, ei mingit žesti. Meloo-diline, rahulik lõunamuusika... ja pool päeva Berliinis on juba seljataka.

Saksamaa südames Berliinis asub palju ajaloolisi ja kultuur-riisi mälestusmärke.

Sõites kesklinna ca 15 minu-tit, jõuame kuulsasse Treptovi parki. Vana-Berliin vaheldub uuega. Toretsevad, luksuslikud hooned, mis on püüdnud ülistada kapitalistliku maailma välispalet, vahelduvad uute, lihtsate, avara-

Dresdeni Kunstigalerii peasissekäik

Kurgaanis rikas pargide pagas rikastus jällegi järjekordse vani-kuga. Minut vaikust... ja lasku-me taas kurgaanilt alla.

Berliinis asub rida kõrgemaid õppeasutusi — Dumboldi-nimeli-ne Ülikool, Ökonoomilise Planeerimise Kõrgem Kool, Kujutava Kunsti Kõrgem Kool, Kõrgem Muusikakool jt., on Antikaja Muuseum, mis ehitatud 1824.—28. aastatel, Vana-Idamaa Muuseum, ehitatud 1845.—1855. aastatel, Riiklik Muuseum Rahvusliku Kunstigaleriiga, kuhu on kogu-tud tänapäeva ja iidse saksa kui ka välismaa kirjandust ning skulptuuri, Saksa Rahva Ajaloo Muuseum jt.

Berliinis on laialdaselt levinud elektrotehnika tööstus, millisel alal suurimaks on «Bergmann-Borzigi» tehas. Ta laseb välja igasuguseid elektrijõuseadmeid: elektrijaamade turbiine, gene-raatoreid, kompressoreid jt. Siin asub ka kuulus raadiotehas — üks suurimaid Saksa DV-s ja ko-gu maailmas.

(Järgneb)

Toimetaja V. GARINA